

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 3
Dokumentägare Helen Jansson Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-05-13	Giltig t.o.m. 2027-05-13

Multiresistent gramnegativ bakterie (ej ESBL/ESBLcarba) – patient med bärarskap - kommunal vård

Gäller för: Kommunal vård och omsorg

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistenta gramnegativa bakterier.

Multiresistenta gramnegativa bakterier är tarm- och/eller omgivningsbakterier som är resistenta mot flera olika antibiotikaklasser. De kan ibland producera ESBL, men också ha andra resistensmekanismer som ger upphov till antibiotikaresistens.

Det är endast vid resistens mot flera olika antibiotikaklasser som dessa bakterier klassas som multiresistenta gramnegativa bakterier i de fall de inte producerar ESBL.

Exempel på dessa är:

- Acinetobacter baumannii
- Aeromonas hydrophila
- Bacteroides fragilis
- Enterobacter cloacae
- Klebsiella aerogenes (tidigare kallad Enterobacter aerogenes)
- Pantoea species
- Pseudomonas aeruginosa
- Serratia marcescens

Flera av dessa bakterier utgör ofta ett vårdhygieniskt problem då de lätt sprids i vårdmiljö oavsett resistensmönster. Individuell bedömning, bland annat utifrån patientens riskfaktorer, bör alltid ske. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland.

Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Patient med bärarskap av multiresistent gramnegativ bakterie:

- ska vårdas på enkelrum med egen toalett och dusch samt stängd dörr
- får röra sig fritt utanför rummet och delta i aktiviteter
 - ska då ha rena händer, rena kläder och eventuella sår täckta med förband
- får äta i matsal men ska serveras maten.

Överflyttning till annan vårdinstans

Vid överflyttning till annan vårdinstans ska denna i förväg informeras om att patienten bär på multiresistent gramnegativ bakterie. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland för planering.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera vårdtagare med multiresistent gramnegativ bakterie i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om multiresistent gramnegativ bakterie och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i patientens säng.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Textilier

Sänglinne, sovkläder och handduk byts minst två gånger per vecka samt vid behov. Patientens textilier tvättas separat.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontaktytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning

- Rengöring och desinfektion av all utrustning och allt material som använts i vården av patienten.
- Oanvänt material för engångsbruk kasseras.
- Slutstädning med Virkon.

Utarbetad av: Helen Jansson, Hannah Brevik och Andreas Harling